

گنرچک بیر حیکایه ایچیندن حیکایه؛

اؤزلوگونده ایتگین (۱)

«قاراجا یازار و آنا»

یازار: محمدرضا آقاپور

بیر خبرنگار واسطه سیله آنادان
چکیلن واقعی بیر شکیل
"فردوسی" قوجا ائوینده حیاتین سون
چاغلاریندا

شکیل چکن: دورنا کوی قیزی
اؤیرنجی قازنتچی

گنجه صبحه دک قافاسینا قارما-قاریشیق فیکیر لر بیئر سالمیشدی. اؤیکو کیتابینین سون حیکایه سین یازمیش، چاپ فیکرینده و اونون هزینه سینده دالمیشدی. آنجاق شهرین آن یوخاری بؤلگه سینده گؤزه ل بیر ائوی اولار سادا، حاکیم(قاضی) اولاراق آیباشی بیر میلیونا یاخین آیلغی اولور سادا، کیتابین چاپ هزینه سین اؤده له مه تورونده قالمیشدی. باشین ایکی الی آراسیندا توتوب اؤز-اؤزویله پیچیلدادی:

- اهیر او بوردا اولسایدی ایندی یاردیمین منده ن کسمه زایدی. اؤنجه کی هر ایکی کیتابیم اونون امه یی له چاپ اولدو. چوخ پتانسیللی بیر گنج ایدی. دویغوسال و میللتچی. یامان اوندان قوللانندیم. بیر آزدا الیم اونا ایچ اولماسایدی ایندی آن زیروه لرده گورونوردوم. آمانه یازیق کی، باشقاسیلارا تای اونودا اله ساخلایامادیم. تنز اوچورتدوم الدن اونو. هله ایشیمه گلردی. ائله ساندیم داها اونا گرکیم یوخ. نه پیس اونلا داور اندیم. بونلاری دییه، باشی آلتینداکی یاستیغی بیئر- به بیئر ائتدی. بیر آه چکیب یئنه اؤزویله دردله شدی:

- نه یاپا بیلردیم؟ مأمور ویدوم و معذور. دییه، اؤزوندن اوتاندی. آما بییردن-بییره اؤزونه گلایب دئدی:

- اؤنملی اولان اینسانین اؤزودور. باشقالار سنه نردیبیان اولوب، بیئر گلسه آیاقلاییب، هنج اوزولمه دن اوستوندن گنجه لیسن. یوکسه لیش راحت دئییل. من هر طرفلی یوکسه لیشه جایناق آتمالیدیم. بیر طرفدن اؤزومو بیر ضیالی کیمی گؤسترمه لیدیم او بیرسی و ردن ایشیمده ده یوکسک منصب لره بیئتمه لیدیم.

حاجی سؤز وئریب اهیر ایشلریمی دوز باشارسام منصبیم داها یوکسله جک. منه دئییلر تجدد نظر محکمه سینین باش حاکیمی اولاجاقسان. هه، من دوز ایشی گورموشم. تصور ائت! باش حاکم.... نه دئییره م؟ ایندی اساس اؤنم منه کیتابدیر. گره ک هر تورلو بو کیتابی چاپدان چیخاردام. ایندی او یوخدو کی یوخدو. آن آزی سون گونلرده و خارجه گنتمدن اؤنجه نجه اؤیکوسو منیم یانیمدا امانت اولاراق

قالدی. ایندی نه معلوم او هاچان گله جک؟ هله گلیرسه ده نه تور ایثبات ائده بیلر او یازمیش. هامی منیم سؤزومو توتار او بیر ژورنالیست و من ادلیم بیر قاضی. او یوخسول بیرری و من زنگین بیر قاضی. یئر-گویون منه ایشی دوشر. چوخ آتیلیب-دوشسه ائله حالین توتارام کی، امر ائده رم بوردا عائله سین راحت یاشاما تمارزی ائتسینلر. راحت دئییل قاضی جماعن ایله توقوشما. هه آتاسین ایشیندن ائله رم... یوخ قارداشین بیلی یوردان دیشاری آتیلما امرین وئر ره رم... ائله بیر ایش یاپارام کی، اؤزلرین اؤزگه لردن سورالار. اونون اویکولرینیده کیتابیمدا یئرله شدیرمه لیه م. من بو کیتابی چاپدان بیر اخمالییم. ایندی چوره ک بو یولدا. آی آذربایجان سن نه سئومه لیسن... کیم نه بیلیر اه یر فارسجا یازیلاریمی بیر یئرده توپلاسایدیم اون کیتاب دوزه لردی. و بیردن ایستر-ایستمز دئییغی فارسجا شعرلریندن بیرینی مزیلتادی... - اه یر او بری باشندان بیلسه یدی کی، من دئییغیم سؤزلریمه و یازدیغیم حیکایه لره اینانجیم یوخ حتما ائله او زامان یاردیمین منده ن کسردی. اما اونون گوزون ائله میللت سنورلیک توتوموشدو کی، هر نه یه گوز اؤتموشدو. یازیق ارواد-اوشاغی دا خوش گون گورمه دیلر. فقط سورگونلوك و دیدرگینلیک. هر یازینی کی، تورکجه گوروردو اونون باسینینا یاردیم ائدیردی، ....

ائله اؤزونه جوموشدو کی، هاوانین ایشقلانماسین و حیات یولداشینین اونا یاخینلاشماسین دویمادی:

- نه بین وار یوسف؟ صبحه دک اؤزونله دانیشیب ویرجا-ویرج ائدیسن. نه بین وار؟ بو گنجه سانکی یئرینده ایلانلا گوله شیردین.

- نه دئییم. واللله هر نه یاخشی اما آنجاق بیر سوروم وار اودا کیتابیمین چاپ سورومو.

- نده ن؟ سوروم نه؟

- واللله کیتابی چاپ ائتمه یه پول گره کیم وار.

- آلاسه سنه اینصاف وئرسین. یئنه بیزیم بوغازیمزدان کسیب، کیتاب چاپ ائتمک ایسته بیرسن؟ داها سنی تانیان تانییب. نئیلیسن کیتابی؟ او قدر خرج وار کی آی باشی یئتیرمه دن قیرانا گوله آتاجاییق. اینان او غلوموزون بو آی فقط پالتار خرجی یوز مینی آشدی. هله او هئچ مشهد سفریمیز نئجه اولاجاقدیر؟

- ارواد هاچان من بیر قیران کیتابلاریم پول خرج له میشم؟ هر یکی سئری

"ایلکین" یابین ائوی اونلاری چاپدان چیخارتدی. بیر آز نارین-نورون خرجی

واریدی کی، اونلاریدا محکمه نین همیشه کی مشتریسی اؤده له دی... یادیندان

چیخدی؟ احمد چکی دئییره م. صغیر-کبیرین باشینا بؤرک گویدو. نزول یئدی. اوندان

یئدی بوندان کسدی، بیغیب سوندا کی، ایشین انگلی چیخدی چوخ راحت من اونا

اینسانلیق یاپدیم. دوزدو اینسانلیق!!! یوخسا ایندی زیندانلار بیجاغیندایدی. هئچ

بیلیرسن بوج ییه لرین نئچه سینه کی، ساوادسیزیدیلار، ساخته سندلر ..... هه او

اینسانلیغین قارشیسیندا اودا منه بیر شیرنی پای توتدو. اما نه یازیق کی، اودا سکتی

انڊيب اولڊو. او جور شرفلى اينسانلارين اولماسى ان آزي منيم كيمي آدليم يازيچى يا چوخ فايداسى وار. البت بير خاص زامانادڪ... درد بير-ايكى دئييل آرواد. او بيرسى طرفدن او قازئته چى او غلان چيخيب خاريجه گئدى. ان آزي بير آزدا اولسايدى اوندان قوللناردىق. او چوخ ساده منيم مڪيرلريمه ايناناردى. او تورڪ ادبياتينين سئوداليسيدى. هر كيم تورڪجه بير زادى چاپ ائتمڪ ايسته سيدى چوخ زامان پولسوز و ڪونوللو يارديم ائردى. يادىما گلير افيسينين تانيتيم ڪارتلاريندا هر بير تورڪ آدى مڪانين ركلام طرحرلين پولسوز ديزاينين خاطر لاديردى. اوندان احمد چكين فرقى بوردايدير. احمد مندن ايش چكيردى من قازئته چيدن. اما اورتاق نقطه لرى منيم ڪيتابلاريمدا چاپ امكى ياتيرماق ايدير. اه ير ايندى او قازئته چى بوردا اولسايدى.... - نه دئييسن ظن ائديسن ايندى او بوردا اولسايدى سنين ڪيتابيني چاپدان چيخارتمايا يارديم انده ردى؟ يوخ عزيزيم، او زامان كى، او بيلدى سن رحمتليڪ بزرگ... نين يازيلارين اوز آدينا چاپ ائديسن سنده ن اوزاقلاشدى. هله بونلا ايشيم يوخ كى سنين ڪيتاب نظارت ڪميته سينده اولمانى بيلدى يا بيلمدى. اما او روحيه كى، من اوندا گوردوم سنين ڪيتابين چاپ ائتمز ايدى كى، هئچ هله سنى رسوا ائردى.... سن نه قدرده زيبيل اولسان، بونو بيلمه ليسن كى، او قازئته چى دير..... - نه دئييسن آرواد اوز درديم اوزومه بسدير. باخ دوننين اوشاقلارى هر بيرى نئچه ڪيتاب يازيب. من دالى قالميشام. - عزيزيم باخ گور نه دئييره م، من سنين يئرینه اولام فارسجا قوشدو غوم شعرلرى چاپ انده رم. اوندا ارشاد اداره سيندن وام دا آلا بيله رسن. اول بيلر كى حتى اونو پولسوز چاپ ائتسينلر. - آرواد هئچ سنين قافان چاليشيرمى؟ مينلرجه فارس يازيچى وار. من اونلارين ايچينده بو شعرلر يمله بيرگه محو اولارام. هله قوياخ چاپ اولسون كيمدى منيم ڪيتابيمى آلا؟ حافظى كيمى، شاملو كيمى، سهراب سپهرى كيمى آدليم و ده يرلى شاعرلرين ڪيتابين بير اخيب منيم..... اما بير آز دوشون. سنجه نئچه نفر تورڪجه يازان وار؟ -چوخ آز. - ايندى اولڊو. منيم اماجيمى دوشونموسن؟ تورڪجه يازماقلا آديم ديبلره دوشه ر. تنز آدليم اولارام. يوخسا نوخوشام. اينان من بيلسه م ارمنى يازماقلا تنز آديم سسله نه جڪ بونو ياپارديم. بوگونون بازارى بو. عقلين ايشلدن بيريسى بو دورومدا آلا هين جبرئيلى اول بيلر. منجه شخصى منفعتلر بيرينجى گندير. - آى كچل! آى زيبيل يوسف! دوغرودان كى توكلربيين ماتقاجلا قوپادمايبيسان. حاقينده سنه زيبيل آدى وئربيلر. هله ده گوروم ڪيتابينين آدين نه قوياجاقسان؟ - بو ڪيتابدا من چاليشاجام كاسبچيليقدان، دردلردن سوز آچام. يالانچى نوحه ديبه نلر كيمى هردن ده بير زيريلتايام. او قازئته چينين يازديغى بير-ايكى ميللى حيكايه نى ده يئرله شديره م. اما ان چوخ سئوديبيم حيكايه بير آنانين حيكايه سيدير كى، چوخ

رحمسیزجه سینه اولادی طرفیندن چوللرده بیر اخیلیر. دئییم کی بو حکایه نی ده اونون
بیر یازیسیندان الهام آلمیشام ...

- آنا، نه دئدین؟

- هن آنا؟

- تاپدیم زیبیل؟

- نه یی تاپدین آرواد؟

- کیتابین چاپ خرجینین.....

- نه دئیسن آچیق دانیش گوروم نه دئیسن؟

- آنانین ائوی. اونو ساتاق و کیتابینی چیخارت.

- یاشا والللاه. نه ن منیم قافاما وورمامیشدی.

دئییب بیر یئکه تیکه سحر یئمیشیندن آغزینا ساری آپاردی. آما بیردن سانکی بیر ایلان
ورموش کیمی سوم دایاندی:

- اوندا آنام نه اولاجاق؟ باجیم حیات یولداشی اولدوکن سونرا بئش صغیر بالاسی
ایله گلیب اوردا یئرلشیب. اودا بیر انگل. ائله بورادک آز سؤز قولایما گلیب چاتمیر.

بیری دئییر او یئکه لیکده ائوده بیر آنایا یئر یوخ. بیری دئییر آناسین او سوواخلی ائوده
باشینا بیر اخیب. نه بیلیم بو بیچیم سؤزلردن چوخ ائشیدیرم. آما او ابطال اینسانلار هئچ

هوش ائله میللر کی، من بیر حاکیم، شهرین یوخاری باشیندا. بوینو یوغون و گورکملی
اینسانلار لا گنت-گلیم وار. ایندی نه تور او قوجا آروادی آپاریم ائویمه. ائویمین

خاراکنترین و کلاسین یئندیریه بیلمه نم. ساوادسیز آنا بیر طرفدن گئجه-گونوز آخ-وای
دییه ن بیرسی. هم ایسه سن کی، یاخشی بیلیرسن او غلوموز اوندان قورخور.... دییه

دیشلرین گولدوروب، جانیم او غلوم ا قوربان دئدی....

- بوش وئر یوسوف. من سنین یئرینه اولام در حال ائوی آلیش-ساتیش آژانس لارینا

تاپشیرارام. هله نه معلوم ائو نازامانا ساتیلدی؟ آنان عمرون ائدیب. بلکه ائله ائو

ساتیلان زامانا اودا خلاص اولدو...

- آرواد نه دئیسن؟ سانکی اولوم-بیتیشدن خبرین وار. ووردو اوزامانا اولمه دی. اوندا
نه یاپاق؟ باشیمی کسه ن اونو بو ائوه گه تیره بیلمه رم....

- بلکه آلاهی ائلدی و اونداندا تئز... اومودویون کسمه! آلاهی الرحمن الراحمین دیر.....
آما یئنه باشقا یوللاردا وار. اولوم دئییل کی، چاره سی اولماسین.

- آرواد هر نه یاپارام. او کیتاب چیخمالیدی. اولسادا آنامین ائوین ساتارام. آنامین بورا
گلمه سی ایمکانی اولماسادا اونا بیر چاره بولاریق. سنجه اونو یاشلیلار ائوینه

گؤندریمک اولارمی؟

- ندن کی یوخ؟ داها یاخشی. ایندی دور آیاغا! واقتین قدرین بیل.... قاییدان باش مشهد
بیلنط لرین آل!

****

نچہ آی اوستوندن اوتوب گنچمیشدی. او اوگون چوخ شاد و موتلو پڑو 405
آراباسینین استارتین ووروب، مولوی خیابانین آشیب، شهرین آمفی تیاتر کنفرانس
سالونونا دوغرویولونا داوام وئردی. اوزون دونیانین آن موتلو آدمی سانیردی. نیه
کی، ایکی گون بوندان اؤنجه، بیر شان خبر آلمیش بو کی، اونون "اؤزلوگونده ایتگین"
کیتابی اؤزه ل بیر اؤدول قازانمیش. بوگونکو توره نده اونون یاپدیغی زحمتلر و امک
لردن تقدیر اولاجاق..... ائله فیسلے-ایفاده لی اؤزونه جوموشدور کی بیر آن جنب
تلفونون زیل سسی اونو دیسکیندیردی:
- آلو...

- یوسف بیگ سیز سینیز؟

- بلی جانیم بویورون...

- من یاشلیلار "فردوسی" ائویندن سیزه تلفون آچمیشام. تاسف ایله دئمه لییه م کی،
آنانیزین دورومو چوخ کوتی، بورا گلنیز گرکلی...

- آما من ایندی گله بیلمه رم. اؤنملی بیر توپلاننتی ایچین یولا دوشموشم. بلکه یارین
اورا بیر باش چکدیم....

- آما آنانیزین حالین نورمال دئییل. اول بیلر کی، یارین چوخ گنج اول بیلسین... سون
بیر-ایکی ساعاتدا فقط سیزین آدینیزی دئییر. نه اولور بیر یازیق آنانی سون

چاغلاریندا حسرتلی قویمایین. او سون چاغلاردا سیزی گورمک ایسته بیر....
- خانیم! سن هوش ائله میسن نه دئییرم؟ ایندی بوجور سونا گنجیکمیشم. کیتابیم اؤدول
قازانیب. باشا دوشوسن یا یوخ؟

- آما یوسف بیگ آنانیز داها اول بیلر یاشاماسین. سون کره اولراق سیزی گورمک
ایستیر.... آلو! .... آلو!

آما تلفون قاپانمیشدی. چوخ حیرصله آنلیندان آخان تری سیلیب، اوجا سسله باغیردی:

- آنلاماز او غلون قیزی. آتامین گورونا. هنج آدام دیلی قانمیر. آدامین بیر آز دوشونمه
سی اولمالی.... چوخ زاماندر بو گونو حسرتله گوز له میشم. اوف به حیات
وارمیش..... دئییب و آیاغین آراباسینین گاز پدالینا باسیب، یولونا دوام ائتدی.....

اؤزلوگونده ایتگینین باشقا بؤلمه لری:

-اؤزلوگونده ایتگین(احمد چک)

-اؤزلوگونده ایتگین(ارسلان)

-اؤزلوگونده ایتگین(کرد قیزی)

-اؤزلوگونده ایتگین(توبه)

-اؤزلوگونده ایتگین(کورپو آلتی اوشاقلاری)

-اؤزلوگونده ایتگین(مش حسین فایتینچی)

-اؤزلوگونده ایتگین(آروپا سفری)

-اؤزلوگونده ایتگین(ساخته یازیلار)

-اۆز لوگونه ایتگین (آذربایجان پوئماسی)